

การคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องสงสัยภายใต้กฎหมายพิเศษที่บังคับใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

Protecting the rights of suspects under special laws in force in the southern border provinces.

ธีรพงศ์ ดนสวี, จันทราทิพย์ สุขุม

นิติระดับบัณฑิตศึกษา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์

(E-mail donsawee @ hotmail.com)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เพื่อศึกษาการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องสงสัยภายใต้กฎหมายพิเศษที่บังคับใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งเน้นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา เกี่ยวกับการใช้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐควบคุมผู้ต้องสงสัยในคดีความมั่นคง ตามพระราชบัญญัติกฎอัยการศึก พ.ศ. ๒๕๕๗ และพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่บังคับใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน บุคคลที่ถูกควบคุมตัวตามกฎหมายพิเศษเป็นเพียงผู้ต้องสงสัย แต่ไม่ได้คุ้มครองสิทธิตามหลักสากลสิทธิมนุษยชน การศึกษาใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ จากกฎหมายไทยและต่างประเทศ บทความ วารสาร งานวิจัย ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ นำมาวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาพบว่า ผู้ต้องสงสัยตามกฎหมายพิเศษ ยังถูกจำกัดสิทธิในกระบวนการยุติธรรม เริ่มตั้งแต่ การจับกุมโดยไม่มีหมายจับ การควบคุมตัวโดยไม่มีแจ้งข้อหา ซักถามในสถานที่และช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม ทำแผนประกอบคำรับสารภาพ ผู้ต้องสงสัยถูกกีดกันการสื่อสารด้านภาษา เป็นต้น แม้ว่าการควบคุมตัวเพื่อซักถามนั้นจะมีความจำเป็น เพื่อให้การสอบสวนและการดำเนินคดีมีประสิทธิภาพ แต่การกักตัวและควบคุมตัวนั้น ส่งผลกระทบต่อเสรีภาพและร่างกายของผู้ถูกควบคุม ทำให้เกิดการร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่บ่อยครั้ง เป็นสาเหตุทำให้คนในพื้นที่ภาคใต้ขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม ดังนั้น จึงเสนอแนะให้คุ้มครองสิทธิผู้ต้องสงสัยคดีความมั่นคงตามหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อเป็นหลักประกันว่าจะไม่มีการใช้อำนาจกระทำละเมิดกฎหมายที่ขัดต่อหลักนิติธรรม เพื่อให้ผู้ต้องสงสัยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเป็นธรรมตามหลักสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

คำสำคัญ : คุ้มครองสิทธิ, ผู้ต้องสงสัย, กฎหมายพิเศษ, ชายแดนภาคใต้